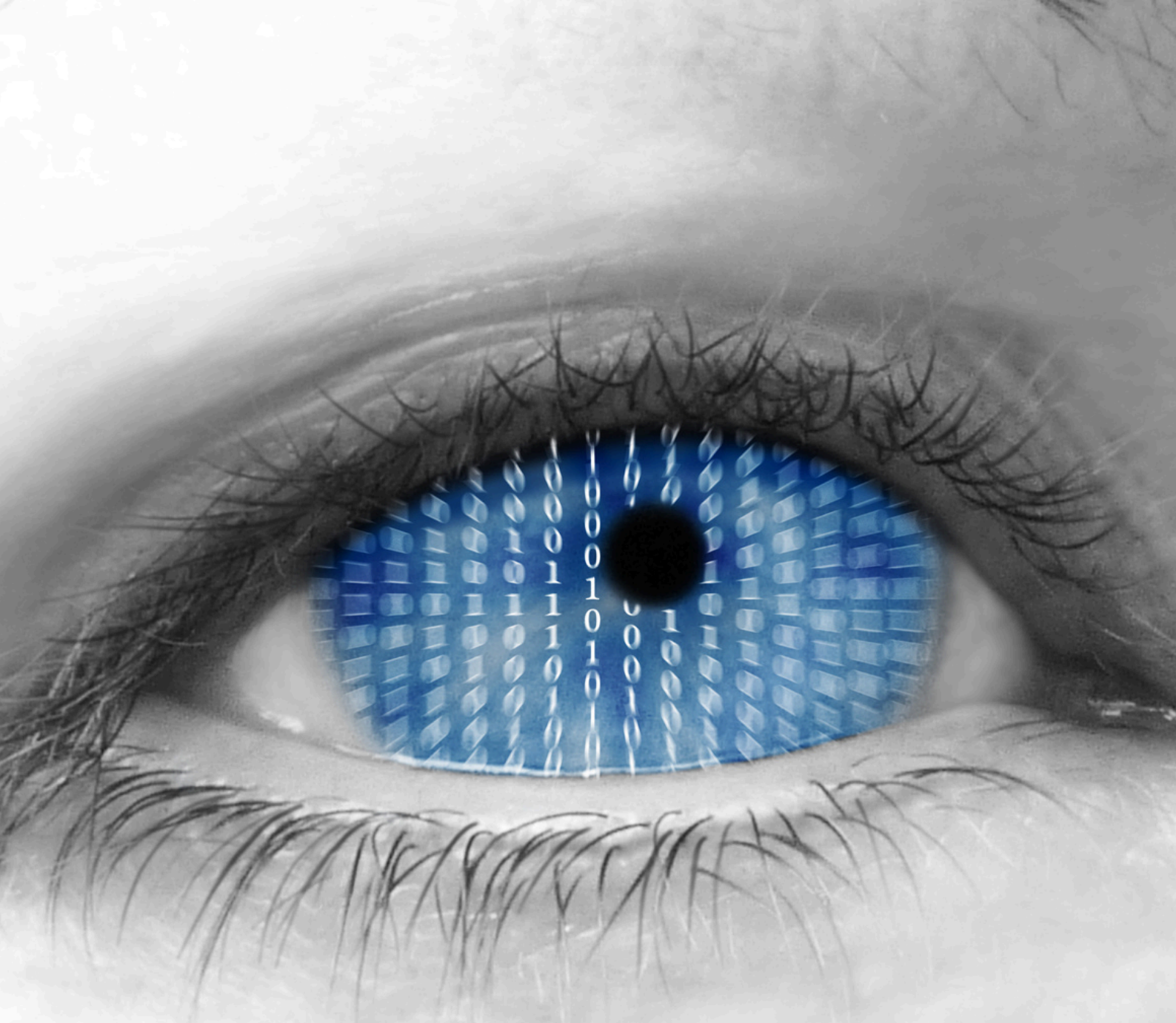

YAPAY ZEKÂ ÇAĞINDA HUKUK

İSTANBUL BAROSU
BİLİŞİM HUKUKU KOMİSYONU
YAPAY ZEKÂ ÇALIŞMA GRUBU

KASIM 2025

BAŞLARKEN

Yapay zekâ teknolojileri, insanların hayatını kolaylaştırma, ekonomik büyümeyi destekleme, sağlık, refah, güvenlik ve mahremiyet konularındaki zorluklarla mücadele etme gibi pek çok hususta büyük bir potansiyele sahiptir. Bununla birlikte, yıkıcı birtakım teknolojiler gibi, yapay zekâ da bazı riskler taşıyabilir ve emek, güvenlik, mahremiyet, etik ve beceriler gibi çeşitli alanlarda karmaşık toplumsal zorluklara neden olabilir. Bu açıdan toplum üzerindeki tüm etkilerini içerir şekilde yapay zekâyâ kapsamlı ve bütünsel bir yaklaşım çok önemlidir.

İstanbul Barosu Bilişim Hukuku Komisyonu Yapay Zekâ Çalışma Grubu olarak gelişen yapay zekâ teknolojisinin toplumda, hukuk sisteminde ve mesleğimizde yarattığı etkiler konusunda harekete geçmenin bir gereklilik olduğunu düşünüyoruz. Buradan hareketle, diğer çalışmalarımız ve 2020 yılından bu yana her ay yayımladığımız bültenler ile gelişen teknolojilerin hukuki bakış açısıyla ele alınmasına yardımcı olmayı ve bu konuda farkındalığı arttırmayı hedefliyoruz. Çalışmalarımıza İstanbul Barosu internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

BU SAYIDA

- 03** Avrupa Birliği Hukukunun Uygulanmasının İzlenmesinde Yapay Zekâ Raporu
- 05** Milli Eğitim Bakanlığı'ndan Yapay Zekâ Etiği ve Tavsiyeleri
- 07** Avrupa Veri Koruma Denetçisi, Güncellenmiş Üretken Yapay Zekâ Rehberini Yayımladı
- 09** Vietnam Yapay Zekâ Yasa Tasarısı
- 11** Avustralya'da Telif Hakkı Yasasına Yapay Zekâ İstisnası Önerisi Reddedildi
- 14** Bu Ay Neler Yaptık?

Avrupa Birliği (“AB”) hukukunun kapsamı genişledikçe ve bu alandaki düzenlemeler giderek diğer alanları etkiledikçe, üye ülkelerdeki işbu kuralların uygulama şeklinin doğruluğunun ve tutarlılığının izlenmesi ihtiyacı da artıyor. Bunun yanı sıra, yapay zekâ (“YZ”) teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, AB hukukunun uygulanmasını takip ederken köklü bir dönüşüm potansiyeli sunuyor. Avrupa Parlamentosu’nun talebiyle hazırlanan Ekim 2025 tarihli “Avrupa Birliği Hukukunun Uygulanmasının İzlenmesinde Yapay Zekâ” isimli rapor (“Rapor”), süreçlerin izlenmesini çok daha etkili ve hızlı yürütülmesine büyük bir yardım sağlıyor. Aynı zamanda Rapor, YZ’nin hem mevcut kullanım alanlarını hem de gelecekte sağlayabileceği katkıları, dönüşümleri kapsamlı şekilde ele almaktadır.

Rapor’un ilk bölümünde hukuk alanında kullanılan YZ çözümlerinin/araçlarının mevcut durumu incelenmektedir.

Rapor’un ilk kısmında incelenen YZ araçlarından en önemlileri bilgi tabanlı sistemler; (*Knowledge-Based Systems – KBS*), makine öğrenmesi (*Machine Learning – ML*), generatif/ üretici YZ (*Generative AI – GenAI*), hibrit modeller ise sembolik hukuki bilgi ile makine öğrenmesini birleştirerek daha şeffaf, denetlenebilir ve açıklanabilir çözümler üretmektedir. Generatif/ üretici YZ (*Generative AI – GenAI*)’ın özellikle ezber bozan uygulamalar getirdiğini de Rapor’un bu kısmı belirtmektedir.

Rapor’un ikinci bölümü ise, YZ’nin kanun yapma süreçlerine dair katkılarına ve bu süreci nasıl iyileştireceğine odaklanıyor. Buna göre YZ;

- Yasa taslakları oluşturulmadan önce bilgi taraması ve analizinde,
- Düzenlemelerin muhtemel etkilerini öngörmede,
- Vatandaş katılımının artırıldığı danışma süreçlerinde,
- Daha açık, tutarlı ve erişilebilir metinlerin hazırlanmasında,

- Yasa çıktıktan sonra etkilerin izlenmesinde önemli avantajlar sağlayabilir.
- Özellikle LLM (*Large Language Models*) tabanlı araçlar, büyük belge havuzlarını tarayarak ilgili bilgiye hızlı erişim, tutarsızlık tespiti ve özet çıkarma gibi işlevlerle yasama sürecinin kalitesini yükseltebilir.

Rapor'un üçüncü ve temel bölümü ise **AB** hukukunun uygulanmasının izlenmesi üzerinde duruyor. Direktiflerin üye devletlerce ulusal hukuklarına doğru biçimde aktarılması (*transposition*) ve düzenlemelerin pratikte nasıl uygulandığının takip edilmesi hâlâ büyük bir idari yük oluşturuyor. Bu noktada **YZ**;

- Direktif metinlerinin ulusal düzenlemelerle otomatik karşılaştırılması,
- Uyumsuzluk veya eksikliklerin tespiti,
- Mahkeme kararları, idari uygulamalar ve toplumsal davranışlara ilişkin veri analizleri,
- Kamu şikâyetlerinin daha hızlı değerlendirilmesi,
- Uyum izleme raporlarının otomatik hazırlanması

gibi alanlarda yüksek potansiyele sahip semantik arama (*semantic search*), otomatik çeviri, metin karşılaştırma, süreç madenciliği (*process mining*) ve tahmine dayalı analiz (*predictive analytics*) gibi alanlarda hem doğruluk hem de hız açısından güçlü avantajlar sağlıyor.

Son bölümde, **AB** kurumlarının bu teknolojileri güvenli, şeffaf ve hesap verebilir şekilde benimseyebilmesi için çeşitli politika önerileri sunuluyor. Bunlar arasında:

- Yeni **YZ** araçlarının pilot uygulanması,
- Hibrit ve açıklanabilir (*Explainable AI - XAI*) modellerin tercih edilmesi,
- Düzenlemelerin hazırlanma aşamasından itibaren veri altyapısının güçlendirilmesi,
- İnsan denetiminin (human oversight) zorunlu tutulması,
- Parlamento'nun bu teknolojilerin kullanımında daha aktif rol alması,
- Akademi ve kamu kurumları arasında sürekli iş birliği yapılması gibi öneriler yer alıyor.

Genel olarak **Rapor**, yapay zekânın **AB** hukukunun daha tutarlı, hızlı ve etkili şekilde uygulanmasına katkı sağlayabileceğini, ancak bunun ancak güçlü denetim, açıklık, etik kurallar ve insan gözetimi altında mümkün olacağını vurguluyor.

Detaylı bilgi için:

[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IUST_STU\(2025\)777915](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IUST_STU(2025)777915)

Yapay zekânın (“YZ”) hızlı gelişimi toplumsal ve ekonomik yaşamda olduğu gibi eğitim sistemlerini de köklü biçimde dönüştürmektedir. Öğrenme ve öğretme süreçlerinin kişiselleştirilmesi, idari işlerin kolaylaştırılması ve sistemlerin öğrenme kapasitesine ilişkin öngörüler sunulması, YZ’yi eğitim alanında önemli bir araç hâline getirmektedir.

Ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı, “Yapay Zekâ Politika Belgesi ve Eylem Planı (2025–2029)” kapsamında “Yapay Zekâ Etiği ve Tavsiyeleri Kitapçığı”nı (“**Kitapçık**”) hazırlamıştır. **Kitapçık**’ın amacı, YZ ve büyük veri teknolojilerinin eğitimde insan merkezli, etik ve kültürel değerlere uygun şekilde kullanımına rehberlik etmektir. Bu kapsamda geliştiriciler, üreticiler, servis sağlayıcılar, kullanıcılar, veliler, idareciler ve öğretmenler için çeşitli tavsiyeler sunulmuştur. **Kitapçık**’taki başlıca tavsiyelerden öne çıkanlar şunlardır;

1. Geliştiriciler, Üreticiler ve Servis Sağlayıcılar İçin Tavsiyeler

- Veri koruma ve gizlilik öncelikli olmalı; veri minimizasyonu ilkesine uyulmalı ve projelerde Mahremiyet Etki Değerlendirmesi yapılmalıdır.
- Algoritmaların hangi verilerle nasıl sonuç ürettiği şeffaf biçimde açıklanabilir olmalıdır.
- Kritik karar noktalarında insan onayı mekanizması bulunmalıdır.
- Çocuk kullanıcılar için güvenli kullanım ortamı, ekran süresi yönetimi ve içerik filtreleri sağlanmalıdır.
- Sistemler teknik, pedagojik ve etik açılardan test edilmeli; bağımsız denetime açık olmalıdır.
- Sistemler kapsayıcı ve erişilebilir tasarlanmalı; izleme faaliyetleri yalnızca eğitim amacıyla sınırlı olmalıdır.
- Üçüncü taraflarla veri paylaşımı yalnızca yasal ve açık amaçlarla, Kişisel Verileri Koruma Kanunu’na (“**KVKK**”) uygun şekilde yapılmalıdır.

2. Kullanıcılar İçin Tavsiyeler

a. Öğrenciler

- Kişisel bilgilerini paylaşmamalı; dijital izlerin farkında olmalıdır ve çevrimiçi derslerde kamera ve mikrofonu sadece gerektiğinde açmalıdır.
- YZ kullanımında yaşanan rahatsızlıkları öğretmen veya aile ile paylaşmalıdır.
- Yapay zekânın verdiği tavsiyeleri düşünce süzgecinden geçirmelidir ve analiz ettikten sonra uygulamalıdır.
- Ekran süresini dengede tutmalı ve arkadaşlarının ve kendilerinin mahrem bilgilerini korumalıdır.

b. Öğretmenler

- YZ araçlarının kullanımında şeffaflık sağlamalı, veri işleme süreçleri hakkında bilgilendirme yapmalıdır.
- Algoritmik önyargılara karşı dikkatli olmalı, ayrımcılık riskine dikkat etmeli ve öğrencilerde farkındalık oluşturmalıdır.
- Kararlarda insan unsuru korunmalı ve YZ çıktılarının mutlak doğrular olmadığı öğretilmelidir.
- YZ araçlarının uygulanan yaş, dil ve gelişim düzeyine uygunluğuna bakılmalı ve ona göre uygulanmalıdır.
- Veri minimizasyonu ilkesine uygun hareket etmeli ve sürekli öğrenmeye açık olmalıdır.

c. İdareciler

- Kurum içinde YZ kullanımına ilişkin politikalarda şeffaflık, fırsat eşitliği ve algoritmik adalete özen göstermelidir.
- Veri güvenliği tedbirleri alınmalı ve KVKK'ye uygun hareket edilmelidir

d. Veliler

- Çocuklarının kullandığı sistemleri tanımalı ve veri toplama yöntemlerini bilmelidir.
- Yalnızca eğitim için gerekli bilgilerin paylaşılmasına izin vermelidir.
- YZ çıktılarının doğruluğunu kontrol etmeli; şüpheli durumlarda öğretmenle iletişime geçmelidir.
- Ekran süresini dengelemeli ve çocuklarını tek bir sistem yerine çeşitli öğrenme kaynaklarına yönlendirmelidir.

Detaylı bilgi için;

https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_10/22165423_yapay_zekâ_etigi_tavsiyeleri_22102025_webformati.pdf

AVRUPA VERİ KORUMA DENETÇİSİ, GÜNCELLENMİŞ ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ REHBERİNİ YAYIMLADI

Av. Ahmet KALINOĞLU

Avrupa Veri Koruma Denetçisi ("EDPS"), gelişen ve değişen yapay zekâ ("YZ") teknolojileri ve kullanıcıları tarafından verilen komutlara (*prompt*) göre metin, görsel veya ses üretebilen üretken YZ (*Generative AI*) ("ÜYZ") sistemlerinin artarak oluşturduğu zorlukları göz önünde bulundurarak, Avrupa Birliği ("AB") organları, ofisleri, ajansları başta olmak üzere AB kurumları ve kuruluşları ("ABK") tarafından ÜYZ kullanımı ve kişisel verilerin işlenmesine ilişkin revize edilmiş ve güncellenmiş ÜYZ rehberini ("Rehber") 28 Ekim 2025'te yayımladı.

Avrupa Veri Koruma Denetçisi Nedir ve Ne İşlev Görür?

Kişisel verilerinin işlenmesi sırasındaki tehditler ve riskler konusunda farkındalık oluşturmak ve kişilerin hak ve özgürlüklerini korumak misyonuyla hareket eden EDPS, AB 2018/1725 sayılı tüzük ("Tüzük") uyarınca ABK'ler tarafından kişisel verilerin işlenmesini izlemek; verilerin gizliliğine yönelik etkilerde

bulunan politikalar ve mevzuat konusunda tavsiyelerde bulunmak, danışmanlık sunmak; veri koruma denetimleri şeklinde soruşturmalar yürütmek; ve tutarlı bir veri koruması oluşturmak için benzer kurumlarla iş birliği içerisinde bulunmakla sorumlu olan bağımsız denetim otoritesidir. Bu kurumsal yapının başında ise hâlihazırda görev yapan Wojciech Wiewiórowski bulunmaktadır.

Güncellenmiş Üretken Yapay Zekâ Rehberi'nin Getirdiği Yenilikler

EDPS tarafından 28 Ekim 2025'te yayınlanan Rehber, hızla değişen teknolojileri ve ÜYZ sistemlerinin ortaya çıkardığı zorluklara ilişkin bir rehber olup ABK'lerin, (AB) 2018/1725 sayılı Tüzük'te belirtilen veri korumasına ilişkin yükümlülükleri tam olarak yerine getirmelerine yardımcı olmak için EDPS tarafından tavsiyelerde bulunma taahhüdünü de sağlamaktadır. ABK'lerden gelen geri bildirimler göz önünde bulundurularak hazırlanan güncel Rehber, ÜYZ araçlarının sorumlu olarak

geliştirilmesi ve etkin kullanılması için daha açık ve daha uygulamaya yönelik pratik talimatlar sunmaktadır.

Rehber'de, daha fazla açıklık ve tutarlılığın sağlanması için **ÜYZ**'nin daha iyi tanımlanmış hali, **ABK**'lerin veri işleme faaliyetlerinin yasallığını değerlendirmelerine ve bu yasallığı sağlamalarına destek olmak için yeni ve eylem merkezli bir uyumluluk kontrol listesi, **AB** Veri Koruma Kurumlarının denetleyici, ortak denetleyici veya işleyici olarak hareket edip etmediklerini tespit etmelerine destek olarak rollerinin ve sorumlulukları netleştirilmesi, **ÜYZ** bağlamında yasal dayanaklar, amaç sınırlaması ve veri sahiplerinin haklarının nasıl ele alınacağı konusunda ayrıntılı tavsiyeler gibi başlıklar da dahil olmak üzere önem arz eden birtakım güncellemeler bulunmaktadır.

Güncellenen **Rehber**, **EDPS**'nin teknolojik gelişmeleri gözlemek ve **ABK**'lere gizlilik ve veri korumasına saygılı bir tutum ile inovasyonu nasıl entegre edecekleri konusunda tavsiyelerde bulunurken proaktif yaklaşımın altını çizmektedir.

Wojciech Wiewiórowski ise **YZ**'yi yöneten kuralların dinamik bir şekilde gelişmesi gerektiğini, **AB** içinde insan odaklı inovasyonların mümkün olduğunu, bu **Rehber**'in **AB** kurumlarınca kullanılan tüm **ÜYZ**'lerin Avrupa'nın veri koruma standartlarına uyarak kamu yararına hizmet etmesini sağlamak konusunda kılavuzluk yapacağını vurgulamaktadır.

EDPS, **ÜYZ**'nin gelişimini gözlemlemeye devam edecek ve ortaya çıkan zorlukları ele almak için gerektiğinde kılavuzlarını güncelleyecektir.

Detaylı bilgi için:

https://www.edps.europa.eu/press-publications/press-news/press-releases/2025/edps-unveils-revised-guidance-generative-ai-strengthening-data-protection-rapidly-changing-digital-era_en

VIETNAM YAPAY ZEKÂ YASASI TASARISI

Av. Kaan TEMEL

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, 1980'li yıllardaki reformları ile Batılıların "kaplan" olarak tanımladıkları ülkelerden ilham alarak, Güneydoğu Asya'nın en önemli teknoloji merkezlerinden biri haline gelmiştir. Gelişimini sürdürmeye devam eden bu ülke, Avrupa Birliği ("AB") Yapay Zekâ Yasası'nın ("AB YZ Yasası") 1 Ağustos 2024 tarihinde yürürlüğe girmesini müteakiben, yapay zekâ ("YZ") alanında ulusal hukuki düzenlemeler oluşturmak için çalışmalara başlamıştır.

Bu kapsamda, 2025 yılının Haziran ayında YZ sistemleri için başlangıç hükümlerini içeren Vietnam Dijital Teknoloji Endüstrisi Yasası ("Yasa") kabul edilmiştir. Söz konusu Yasa'nın 1 Ocak 2026 tarihinde yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.

Buna ek olarak, Vietnam Yapay Zekâ Yasası Tasarısı ("Tasarı") metninden ve Tasarı'nın öngördüğü aşamalı düzenleme rejiminden söz edilmesi gerekecektir. Tasarı, YZ ve ilişkili mevzuatın ana hatlarını, çerçevesini

çizme amacını taşımakta ve Vietnam Ulusal Meclisi'ndeki kamu müzakerelerinin sona ermesini izleyen süreçte kabul edilmesi beklenmektedir.

1. Tasarı'nın Amaçları ve Risk Temelli Sınıflandırma Modeli

Tasarı, AB YZ Yasası'ndaki risk temelli sınıflandırma modelinden esinlenmektedir. Bilindiği üzere AB YZ Yasası, sükeleri bakımından risk artışına göre katılaşan bir yükümlülük-yaptırım sistemi geliştirmiştir. Vietnam, bir yandan AB gibi risk temelli model ile inovasyon ile regülasyon arasındaki ilişkiyi hassas bir dengede tutmayı amaçlarken; diğeryandan hükümet tarafından güncellenen listeler ve sandbox testleri ile risk sistemini dinamik hale getirmektedir. Bu anlamda Tasarı, potansiyel yeni girişimler için olası yükleri hafifletmeye yönelik esnek bir yaklaşım sunmaktadır.

Uygulamadaki belirsizliklerin hukuki düzenlemelere uyarlanmasında çekilen güçlükler, Tasarı'daki bazı hükümlerin

uluslararası kaidelerle uyuşmamasına yol açmaktadır. Bu anlamda **Tasarı**'nın önemli eksikliklerinden biri özerk bakış açısıdır. Vietnam'ın münhasır yaklaşımı, altyapı ve verilerde ulusal özerkliği vurgulamakta ve bu durum, küresel veri setlerine bağımlı yabancı sağlayıcılar için engel teşkil etmektedir.

Tasarı'nın ana saikleri arasında insan kontrolü altında çalışan **YZ** sistemlerinden alınan hizmetlerde güvenlik ve adaletin tesisi, şeffaflık ve hesap verebilirliğin sağlanması ve inovasyonun teşviki yer almaktadır. **Tasarı** ile 1 Haziran 2026 tarihinden itibaren Ulusal **YZ** Gelişim Fonu ve Ulusal **YZ** Komisyonu'nun faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

2. Yaptırım Rejimi ve Yol Haritası

Tasarı, ulusal güvenliği tehdit eden **YZ** sistemleri için Vietnam Bilim ve Teknoloji Bakanlığı'na ("**MST**") ve Ulusal **YZ** Komisyonu'na, geçici askıya alma veya kalıcı yasaklama gibi koruyucu önlemleri tesis etme; denetim ve müdahale yetkisi vermektedir. **Tasarı**'nın yanı sıra, **AB YZ Yasası**'ndaki para cezası rejimine benzer yaptırımlar içermesi öngörülen ayrı bir kararname çıkarılarak, ilgili kurumların denetim yetkilerinin sınırlarının çizilmesi de gündeme gelmektedir.

Başlangıçta temel ilke ve esaslarını belirleyen, devamında bu kuralları uygulayacak kurumları tesis etme amacı taşıyan **Tasarı**, üçüncü aşamada

Yasaklı Eylemler ve Sandbox ortamının şartları üzerine düzenlemeler öngörmektedir. çizme amacını taşımakta ve Vietnam Ulusal Meclisi'ndeki kamu müzakerelerinin sona ermesini izleyen süreçte kabul edilmesi beklenmektedir.

Tasarı, yasa olarak kabul edilip yürürlüğe girmeden önce halihazırda kullanılan yüksek riskli **YZ** sistemleri için, sağlayıcılar ve uygulayıcılarının, öngörülen gereklilikleri (kayıt ve uygunluk değerlendirmelerinde bulunarak) uygulanmaya başladığı tarihten itibaren 24 ay içinde, gözden geçirmeleri ve varsa eksikliklerini tamamlamaları lüzum teşkil etmektedir. Sağlayıcı ve uygulayıcıların bu süreçte yasal faaliyetlerinin aksamasını önlemek adına Vietnam hükümetinin gündeminde, elverişli bir yol haritası yer almaktadır.

Sonuç olarak, mahiyeti itibarıyla **AB YZ Yasası**'ndan ilham alan **Tasarı**, içinde bulunduğu coğrafya ve topluma özgü düzenlemeleri de içinde barındırarak diğer Güneydoğu Asya ülkelerine kıyasla yabancı yatırımcılar için olumlu bir örnek teşkil etmektedir.

Detaylı bilgi için:

<https://iapp.org/news/a/vietnam-s-draft-ai-law-racing-toward-regulation-with-eu-inspirations>

AVUSTRALYA'DA TELİF HAKKI YASASINA YAPAY ZEKÂ İSTİSNASI ÖNERİSİ REDDEDİLDİ

Av. Sena VURAL AÇANAL
Av. Furkan YAZ

Avustralya'da Başbakan Anthony Albanese liderliğindeki hükümet, yapay zekâ ("YZ") sistemlerinin eğitilebilmesi amacıyla ülkede üretilen eserler üzerinde teknoloji şirketlerine telif hakkı istisnası getirilmeyeceğini açıklamıştır. Avustralya hükümeti, telif hakkı yasasında bir değişikliğe tamamen kapalı olmasalar dahi bunun bir metin ve veri madenciliği (TDM) istisnasını içermeyeceğini ifade etmiştir.

Son dönemde, ülkedeki teknoloji sektörü sektörünün temsilcileri, YZ model eğitimi için Avustralyalı sanatçılara ait eserlerin izin alınmadan ve ücretsiz şekilde kullanılabilmesini sağlayacak bir adil kullanım düzenlemesi önermektedir. Yazılım firması olan Atlassian'ın kurucusu ve aynı zamanda Avustralya Teknoloji Konseyi CEO'su Yönetim Kurulu Başkanı Scott Farquhar, veri madenciliği, arama veya veri üzerinde tarama şeklindeki YZ kullanımlarının Avustralya hukukuna aykırı kabul edildiği, bu haliyle mevcut hukuki

Farquhar'a göre, YZ sistemlerinin eğitimi için telif hakkı yasasına getirilecek istisnalar, teknolojik ilerlemeye olumlu katkılar sağlayacağı gibi mevcut telif korumasından elde edilecek ekonomik fayda, beklenenden daha büyük olacaktır.

Avustralya hükümetine bağlı Telif Hakkı ve Yapay Zekâ Referans Grubu ("CAIRG"), YZ için yeni bir ücretli ortak lisanslama sistemi kurulup kurulmayacağını ya da mevcut gönüllü lisanslama sisteminin devam edip etmeyeceğini görüşmek üzere 28 Ekim 2025 tarihinde toplanmıştır. Toplantıda, belirlenen üç öncelikli alan üzerinde çalışılmıştır:

1. Lisanslama Düzenlemeleri: Telifli eserlerin YZ model eğitiminde kullanımı için adil ve yasal yolların teşvik edilmesi, bu kapsamda ücretli bir kolektif lisanslama çerçevesi oluşturulup oluşturulmayacağını ya da mevcut gönüllü lisanslama sistemi ile devam edilip edilmeyeceğinin kararlaştırılması.

2. Belirsizliklerin Giderilmesi: YZ tarafından üretilen veya YZ kullanımıyla dönüştürülen materyaller bakımından telif haklarının nasıl uygulanacağını belirlemesi; bu bağlamda telif hakkı yasalarının güncellenmesi veya yasadaki ilgili maddelere ait yorumların netleştirilmesi.

3. Az Maliyetli Yaptırım Mekanizmalarının Tasarlanması: “Düşük değerli” nitelendirilen telif hakkı ihlallerinde, mevcut hakların uygulanmasını kolaylaştıracak az maliyetli bir icra mekanizmasının tasarlanması, bu kapsamda küçük bir talepler forumu kurulmasının değerlendirilmesi.

CAIRG, hukuki niteliği ve yetkilerinin kapsamı itibariyle karar organı olmamakla birlikte, bir danışma ve görüş alma grubudur. Bu bağlamda **CAIRG** yalnızca, Avustralya hükümetinin adalet, hukuk ve ulusal güvenlik alanlarında bakanlık düzeyindeki ana kurumu olan AGD'nin (*Attorney-General's Department*) hukuki politika geliştirme süreçlerinde paydaş olarak görüş bildirmektedir. 28 Ekim 2025 tarihli **CAIRG** toplantısının ardından kesinleşmiş bir politika metni henüz yayımlanmamış olup, süreç yukarıdaki konu başlıkları nezdinde istişare ve görüş toplama aşamasındadır.

Avustralya Adalet Bakanı, toplantıya ilişkin açıklamalarında teknoloji sektörü ve yaratıcıların bir araya gelerek oluşturduğu yeniliği desteklediğini ancak yaratıcı kişilerin

de adil şekilde karşılığını alabildiği makul çözümlerin getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu gerekçeyle telif hakkı korumalarının zayıflatılması yönünde bir eğilim olmayacağını altını çizmiştir.

News Corp Australia adlı yayın grubunun yönetim kurulu başkanı olan Michael Miller, hükümeti telif hakları bakımından desteklediğini, bu tutumun Avustralya menşeli içeriklerin YZ şirketleri tarafından lisanslanması için itici bir güç olacağını ifade etmiştir. Ülkedeki müzik telif kuruluşlarından PPCA'nın (*The Phonographic Performance Company of Australia*) yönetim kurulu başkanı Annabelle Herd ise kararın Avustralya'nın sanatçılara ve yaratıcı endüstrilerine bağlılığını güçlendirdiğini; YZ çağında rıza, kontrol ve tazminatın telifin merkezinde kalmasını sağladığını belirtmiştir.

Ücretsiz yayıncılar temsilci kuruluşu Free TV'nin yönetim kurulu başkanı Bridget Fair de inovasyon için telif hakkı korumalarının zayıflatılmasına ihtiyaç olmadığını, ticari şartları müzakere edilmiş lisans anlaşmaları aracılığıyla ve şeffaflık ilkesi gözetilerek herkese uygun sonuçların elde edilebileceğini vurgulamıştır. Fair'e göre, teknoloji şirketleri lisanslı ve yüksek kaliteli verilere erişim sağlayarak oluşturacakları YZ çıktılarında güven yaratacak; haber kuruluşları ve içerik üreticileri ise eserlerini lisanslayarak adil karşılık alabileceklerdir.

Avustralya Hükümeti, YZ'nin fırsatlarla dolu olduğunu, yaratıcı ve medya sektörleri başta olmak üzere yerel endüstrilerin yararına kullanılmasının önem arz edeceğini, YZ inovasyonunun herkesin yararına olacak şekilde geliştirilmesi için yaratıcılar ve teknoloji şirketleriyle çalışmalarını sürdüreceğini deklare etmiştir.

Detaylı bilgi için:

<https://ministers.ag.gov.au/media-centre/albanese-government-ensure-australia-prepared-future-copyright-challenges-emerging-ai-26-10-2025>

18 Kasım 2025

İstanbul Barosu, Bilişim Hukuku Komisyonu, Yapay Zekâ Çalışma Grubumuz tarafından hazırlanan Yapay Zekâ Çağında Hukuk Bültenimizin Kasım 2025 sayısı İstanbul Barosu internet sitesinde yayımlandı.

Bültene erişim için:

BİLİŞİM
HUKUKU
KOMİSYONU

YAPAY ZEKÂ
ÇALIŞMA
GRUBU

HAZIRLAYAN BÜLTEN EKİBİ

Av. Necati Alp ÇELEBİ
Av. Berke Celil AKTAŞ
Av. Berna İNCİ
Av. Perin Selin BIYIKLIOĞLU
ÖZKAZANÇ

BÜLTEN EDITÖR EKİBİ

Av. Nazlı ÖZKUL
Av. Elif TANYERİ
Stj. Av. Tuğberk AYDEMİR